

**Міністерство культури та стратегічних комунікацій України
Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва
і дизайну імені Михайла Бойчука**

**Факультет декоративно-прикладного мистецтва
Кафедра художньої кераміки, дерева, скульптури і металу**

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Проректор з науково-педагогічної
діяльності**

_____ **І.В. Петрова**
(підпис) (ініціали, прізвище)

«28» серпня 2025 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВК.03.03 АВТОРСЬКІ ТЕХНОЛОГІЧНІ ЕКСПЕРИМЕНТИ В ДЕРЕВІ**

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

галузь знань: 02 «Культура і мистецтво»

освітня програма: Пластичні мистецтва (художня кераміка, художній метал, художнє дерево і декоративна скульптура)

спеціальність: 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»

тип дисципліни: обов'язкова

мова викладання: українська

ПОГОДЖЕНО

Керівник групи забезпечення освітньо-
професійної програми (для акредитованих ОПП та
акредитованих спеціальностей)

АБО

Керівник проектної групи (для ліцензованих ОПП
та ОПП, набір на які здійснюється вперше)

_____ (підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО

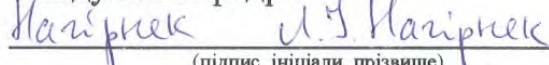
Протокол засідання кафедри

Художньої кераміки, дерева,
_____ (назва кафедри)

скульптури і металу

26.08.2025 № 1

Завідувач кафедри

_____ (підпис, ініціали, прізвище)

Робоча програма навчальної дисципліни «Авторські технологічні експерименти в дереві» для здобувачів за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація», КДАДПМД ім. М. Бойчука. 2025. 14 с.

Розробник(и): Лампека Микола Геронтійович, кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри художньої кераміки, дерева, скульптури і металу, Гупік Іван Миколайович, старший викладач кафедри художньої кераміки, дерева, скульптури і металу.

Робочу програму перевірено

Декан факультету

(підпис)

Дяченко А. В.
(ініціали, прізвище)

« 28 » серпня 2025 року

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні науково-методичної комісії факультету ДПМ

Протокол від «8» вересня 2025 року № 1

Голова НМР

(підпис)

Костюкова В. М.
(ініціали, прізвище)

© Лампека М.Г., 2025 рік

© Гупік І. М., 2025 рік

© КДАДПМД, 2025

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 9,0	Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»	вибіркова	
Електронна адреса:	Спеціальність (освітня програма): 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація», ОПП «Пластичні мистецтва (художня кераміка, художній метал, художнє дерево і декоративна скульптура)»	Рік підготовки:	
		3-й	
Загальна кількість годин — 270 год.		Семестр	
		5-й	—
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 9 год./тиждень; самостійної роботи студента – 9 год./тиждень	Освітній рівень: перший (бакалавр)	Лекції	
		—	—
		Практичні, семінарські	
		135 год.	—
		Самостійна робота	
		135 год.	—
		Індивідуальні завдання:	
—			
		Вид контролю: поточний, підсумковий	
		Форма контролю: диференційований залік	

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

2.1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Авторські технологічні експерименти в дереві» є формування у здобувачів освіти здатності до творчого та дослідницького підходу в роботі з пиломатеріалами, технологіями та процесами обробки деревини. Дисципліна спрямована на поглиблення професійних знань у сфері сучасного художнього дерева, опанування експериментальних методів формотворення, декорування та збереження деревини, а також на розвиток індивідуальних особливостей та авторського бачення проектних практик в художньому дереві.

2.2. Заплановані результати вивчення модулів навчальної дисципліни

Внаслідок вивчення модуля навчальної дисципліни здобувач освіти повинен бути здатним продемонструвати такі **програмні результати навчання**:

ПРН 2. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ПРН 8. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурномистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.

ПРН 10. Володіти основами наукового дослідження (робота з бібліографією, реферування, рецензування, приладові та мікрохімічні дослідження).

ПРН 15. Володіти фаховою термінологією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів.

ПРН 18. Формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів **загальних компетентностей**:

ЗК 5.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, розуміння професійної діяльності.

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 11.Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

фахових (спеціальних) компетентностей:

СК 1. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища.

СК 4. Здатність розуміти та дати об'єктивну оцінку майстерності художників у володінні техніками та технологіями у різних матеріалах за спеціалізаціями. Мати для цього практичні навички.

СК 5. Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.

СК 9. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.

3. Передумови для вивчення дисципліни

№ з/п	Попередні та супутні навчальні дисципліни
1.	Робота в матеріалі за фахом
2.	Матеріалознавство
3.	Фахові технології
4.	Проектування за фахом

4. Очікувані результати навчання

Внаслідок вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен бути здатним продемонструвати такі **результати навчання:**

знати:

- теоретичні основи та сучасні напрями авторських технологічних експериментів у художньому дереві;
- властивості різних порід дерева та допоміжних матеріалів, особливості їх взаємодії в експериментальних процесах;
- традиційні та інноваційні технології формотворення, декорування і збереження виробів з дерева;
- принципи побудови та документування технологічного експерименту в художньому дереві;
- основи безпеки праці та екологічної відповідальності під час роботи з матеріалами й обладнанням у деревообробній майстерні.

вміти:

- самостійно розробляти та реалізовувати авторські технологічні експерименти в художньому дереві;
- свідомо добирати текстуру матеріалів, породи дерева та технологічні процеси відповідно до творчого задуму;
- застосовувати традиційні й експериментальні методи формотворення, декорування та кінцевої обробки матеріалу;
- аналізувати результати технологічних експериментів і коригувати процес з урахуванням отриманих результатів;
- інтегрувати експериментальні технологічні рішення в авторські художні проекти;
- дотримуватися вимог техніки безпеки та професійної етики під час роботи в деревообробній майстерні.

5. Програма навчальної дисципліни

5.1. Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усь го	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1. Розробка авторських технологічних експериментів у художньому дереві						
Тема 1.1. Ознайомлення з напрямками та методами авторських технологічних експериментів у роботі з художнім деревом			9			9
Тема 1.2. Експерименти з використанням різних порід дерев для створення оптимальної проєктної пропозиції			18			18
Тема 1.3. Експерименти в контексті методик формотворення та декорування виробів з дерева			18			18
Тема 1.4. Аналіз і фіксація результатів технологічних експериментів			9			9
Модуль 2. Створення авторського художнього виробу з дерева(композиції) на основі проведених творчих експериментів						
Тема 2.1. Розробка авторської ідеї та концепції художнього виробу з дерева (композиції)			9			9
Тема 2.2. Проєктування та технологічне планування авторського виробу з дерева			18			18
Тема 2.3. Виготовлення в матеріалі авторського художнього виробу з дерева з використанням експериментальних технологій			54			54
Всього за V семестр	270		135			135
Всього годин	270		135			135

5.2. Теми лекцій

Теми лекційних занять не передбачені програмою навчальної дисципліни.

5.3. Теми семінарських занять

Теми семінарських занять не передбачені програмою навчальної дисципліни.

5.4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		ДФН
Модуль 1. Розробка авторських технологічних експериментів у дереві		
1	<p>Тема 1.1. Ознайомлення з напрямками та методами авторських технологічних експериментів у дереві</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз зразків сучасних авторських виробів з дерева, в яких використано експериментальні технології 2. Вибір індивідуального напрямку технологічного експерименту відповідно до авторського задуму. 3. Розробка та виконання серії тестових зразків (пробників) із визначенням мети та завдань власного технологічного експерименту. 	9
2	<p>Тема 1.2. Експерименти з виявленням текстури дерева, його структурної будови та кольорової насиченості</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дослідження властивостей різних порід дерева (пластичність, фактура, здатність утримувати форму); 2. Експериментальне змішування лаків, морилок, пінотексту та інших матеріалів для нанесення їх на дерев'яний виріб різними способами; 3. Випробування взаємодії матеріалів на різних зразках деревини; 4. Виконання серії експериментальних зразків із варіаціями поєднання різних порід дерева, декору та лако-фарбового покриття. 	18
3	<p>Тема 1.3. Експерименти з методами формотворення та декорування виробів з дерева</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Експериментальне поєднання ручних та механічних авторських методів формотворення; 2. Апробація нетрадиційних способів декорування (випалювання, брашування, нанесення фактури, комбінування методів); 3. Пошук індивідуальних прийомів пластичного та фактурного вирішення оздоблення виробу; 4. Створення серії експериментальних зразків виробів або фрагментів із застосуванням різних методів формотворення та декору. 	18
4	<p>Тема 1.4. Аналіз і фіксація результатів технологічних експериментів</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Порівняльний аналіз отриманих експериментальних зразків після сушки, полірування та покриття вологостійким матеріалом; 2. Визначення вдалих і проблемних технологічних рішень; 3. Документування процесу та результатів експериментів (фотофіксація, замальовки, технологічні нотатки); 4. Оформлення індивідуального експериментального портфолію з висновками для подальшого використання в авторському проєкті. 	9

Модуль 2. Створення авторського керамічного виробу (композиції) на основі проведених експериментів			
5	<p>Тема 2.1. Розробка авторської ідеї та концепції керамічного виробу (композиції)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Формування індивідуального творчого задуму на основі результатів технологічних експериментів; 2. Пошук образного, пластичного та фактурного рішення майбутнього виробу (композиції); 3. Визначення функціонального або концептуального призначення керамічного об'єкта; 4. Розробка ескізів, варіантів композиційного рішення та концептуального опису авторського керамічного виробу (композиції). 		9
6	<p>Тема 2.2. Проектування та технологічне планування авторського керамічного виробу</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Добір експериментальних технологій, матеріалів і методів формоутворення відповідно до авторської концепції; 2. Визначення послідовності технологічних етапів виготовлення виробу; 3. Планування способів декорування та режимів сушіння й випалу; 4. Складання технологічної карти авторського керамічного виробу (композиції) з урахуванням обраних експериментальних рішень. 		18
7	<p>Тема 2.3. Виготовлення в матеріалі авторського керамічного виробу з використанням експериментальних технологій</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Реалізація форми виробу відповідно до затвердженого проєкту; 2. Застосування експериментальних технологій формоутворення, декорування та обробки поверхні; 3. Контроль якості на етапах сушіння, випалу та фінішного опрацювання; 4. Виготовлення завершеного авторського керамічного виробу або композиції з використанням результатів власних технологічних експериментів. 		54
Усього годин за V семестр			135

5.5. Самостійна робота

№ з/п	Найменування робіт (теми)	Кількість годин	Вид контролю
Модуль 1. Розробка авторських технологічних експериментів у кераміці			
1	<p>Тема 1.1. Ознайомлення з напрямками та методами авторських технологічних експериментів у кераміці</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювання візуальних та текстових матеріалів з прикладами сучасної авторської кераміки. 2. Аналіз обраних мистецьких проєктів із визначенням використаних експериментальних технологій. 3. Формування індивідуального напрямку власного 	9	поточний

	технологічного експерименту.		
2	<p>Тема 1.2. Експерименти з керамічними масами, ангобами та глазурями</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Самостійний підбір матеріалів для проведення технологічних експериментів. 2. Розробка варіантів складів або комбінацій керамічних мас, ангобів і глазурей. 3. Підготовка ескізів та описів експериментальних зразків для практичного виконання. 	18	поточний
3	<p>Тема 1.3. Експерименти з методами формоутворення та декорування керамічних виробів</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вивчення прикладів авторських методів формоутворення та декорування. 2. Пошук ідей для експериментального поєднання форм, фактур і декоративних прийомів. 3. Розробка ескізів і схем експериментальних форм або фрагментів. 	18	поточний
4	<p>Тема 1.4. Аналіз і фіксація результатів технологічних експериментів</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Систематизація отриманих експериментальних зразків. 2. Фотофіксація та опис результатів експериментів. 3. Формулювання висновків щодо можливостей подальшого використання експериментів в авторському виробі. 	9	поточний
Модуль 2. Створення авторського керамічного виробу (композиції) на основі проведених експериментів			
5	<p>Тема 2.1. Розробка авторської ідеї та концепції керамічного виробу (композиції)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Узагальнення результатів проведених технологічних експериментів. 2. Формування творчої концепції авторського керамічного виробу (композиції). 3. Розробка ескізів та варіантів композиційного рішення майбутнього виробу. 	9	поточний
6	<p>Тема 2.2. Проектування та технологічне планування авторського керамічного виробу</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Добір матеріалів і технологій відповідно до авторської концепції. 2. Розробка послідовності технологічних етапів виготовлення виробу. 3. Підготовка технологічної карти авторського керамічного виробу (композиції). 	18	поточний
7	<p>Тема 2.3. Виготовлення в матеріалі авторського керамічного виробу з використанням експериментальних технологій</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготовка робочих матеріалів та інструментів для виготовлення виробу. 2. Самостійне виконання окремих етапів формоутворення та декорування. 	54	підсумковий

3.	Аналіз відповідності готового виробу авторській концепції та технологічному плану.		
Усього годин за V семестр		135	

5.6. Індивідуальні завдання

Для здобувачів денної форми навчання – не практикуються.

6. Засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування

Результати навчання діагностуються в процесі поточного та підсумкового контролю, що здійснюється на основі практичної діяльності здобувачів освіти.

Основними засобами діагностики є виконані експериментальні зразки, серії пробників, авторські ескізи, а також завершений виріб з дерева або композиція. Оцінювання визначає рівень фахових знань та умінь, здатності до творчого експерименту та обґрунтованого використання технологічних рішень.

Методами демонстрування результатів навчання є практичне виконання завдань у матеріалі, презентація авторських експериментів і готових творчих робіт. Під час оцінювання враховується відповідність виконаних робіт поставленим завданням, рівень самостійності, креативність, технологічна грамотність, якість виконання та вміння аналізувати результати власної діяльності. Підсумковий контроль передбачає комплексну оцінку практичних результатів навчання.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Перевірка та оцінювання знань, умінь і практичних навичок студентів здійснюються за 100 бальною шкалою у процесі підсумкового модульного контролю (екзаменаційного перегляду).

Форми контролю	Максимальна кількість балів
	Денна форма навчання
Оцінка якості проміжних етапів виконаної практичної роботи в аудиторії	4 x 10 балів = 40 балів
Перевірка практичної самостійної роботи	2 x 10 балів = 20 балів
Диференційований залік	40 балів
Всього	100

8. Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти

Оцінювання результатів навчання здійснюється на основі аналізу практичної діяльності здобувачів освіти та рівня досягнення ними визначених результатів навчання. Контроль має комплексний характер і враховує якість виконання практичних завдань, ступінь самостійності, творчий підхід і технологічну обґрунтованість прийнятих рішень.

Основними критеріями оцінювання є: рівень володіння технікою обробки пиломатеріалів та експериментальними технологіями; вміння свідомо застосовувати методи формотворення, декорування й лако-фарбового покриття;

здатність планувати та реалізовувати технологічні експерименти; якість і завершеність виконаних експериментальних зразків та авторського виробу з дерева (композиції).

Важливим критерієм є аналітична складова діяльності здобувача освіти, що проявляється у вмінні фіксувати результати експериментів, робити обґрунтовані висновки та коригувати власну роботу. Також враховуються креативність, оригінальність художнього рішення, культура виконання, дотримання технологічної дисципліни й вимог техніки безпеки.

Підсумкова оцінка формується на основі результатів поточного контролю та відображає рівень сформованості професійних компетентностей здобувача освіти та його готовність до самостійної творчої й технологічної діяльності в галузі художнього дерева.

Форми проведення модульного контролю — демонстрація результатів виконаної практичної роботи.

Форми проведення семестрового контролю — диференційований залік.

8.1. Розподіл балів, які отримують студенти

Іспит I семестр

Розподіл балів за 100-бальною шкалою	
Поточний контроль (ПК)	
Форми поточного та екзаменаційного контролю змістових модулів/дисципліни	Максимальні бали за виконані завдання
Модуль 1. Розробка авторських технологічних експериментів у дереві	
Засвоєння теоретичних знань	10
Виконання практичної роботи в матеріалі	20
Модуль 2. Створення авторського виробу з дерева (композиції) на основі проведених експериментів	
Засвоєння теоретичних знань	10
Виконання практичної роботи в матеріалі	20
Диференційований залік	40
<i>Разом за V семестр</i>	
	100

8.2. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECT	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного

			складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Методичне забезпечення дисципліни «Авторські технологічні експерименти в дереві» формується на базі дидактичних матеріалів, літератури професійного спрямування, зразків виробів із фондів кафедри, навчальних відеофільмів, технологічного обладнання лабораторії художнього дерева, древообробної майстерні кафедри та особистих художніх матеріалів студента.

10. Рекомендовані джерела інформації

10.1. Основна література

1. Божко Ю. Г. Основи архітектоніки і комбінаторики формотворення. Харків: Вища школа, 1984. 86 с.
2. Волкотруб І. Т. Основи художнього конструювання. К.: Вища школа. 1982. 142 с.
3. Губаль Б. Композиція в дизайні: одно – дво – і тривимірний простір. І-Ф.: ПЦМ, 2011. 240 с.: іл.
4. ДМУНДМ УРСР. Альбом. Ред. Россошинська Н. Л. К.: Мистецтво, 1983. 407 с.: іл.
5. Жишкевич В. Пластика Русі-України X – XIV ст. Львів: Місіонер, 1999. 240 с.
6. Кес Д. Стилї меблів. Видання II. Будапешт: Академія Кядо, 1981. 372 с.
7. Колотов С. М. Питання теорії зображень. К.: Вид. КГУ, 1972. 160 с.
8. Костенко Т. В. Основи композиції та тримірного формотворення: навчально-методичний посібник. Харків: ХДАДМ, 2003. 256 с.
9. Микола Білик. Скульптура – втілене. Альбом. К.: Вища школа, 2013. 320 с.
10. Михайленко В. Є., Ванін В. В., Ковальов С. М. Інженерна та комп'ютерна графіка: Підручник. 3-є вид. К.: Каравела, 2003. 334 с.
11. Михайленко В. С., Яковлев М. І. Основи композиції. К.: Каравела, 2004. 302 с.
12. Онищенко С.Г., Ганич І.С. Виготовлення макетів. К. : Будівельник, 1971. 104 с.
13. Основи архітектурної композиції і проектування. Посібник. Під ред. Тица А. А. К.: Вища школа, 1976. 186 с.
14. Художні промисли України. Альбом. Ред. Кисельова Н. Н., Попенко Н. Н. К.: Мистецтво, 1979. 276 с.
15. Чегусова З. А. Двісті імен. Декоративне мистецтво України. К.: Атлант ЮЕмСі, 2002. 511 с.: іл.

10.2 Допоміжна література

16. Яковлев М. І. Логічно мотивовані принципи формотворення знакових образів графічного дизайну. Українська академія мистецтва. К.: 1998, Вип. 5. С. 65-70.
17. Яковлев М. І. Образно-стильові риси українського народного розпису. Українська академія мистецтва. К.: 1999, Вип. 6. С. 72-74.

11. Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>. Назва з екрану
2. Національна парламентська бібліотека України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nplu.kiev.ua>. Назва з екрану.

12. Узгодження робочої програми навчальної дисципліни

Л И С Т

узгодження робочої навчальної програми

з дисципліни «Авторські технологічні експерименти в дереві» складеної відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра за напрямом/спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація», розробленої доцентом кафедри ХКДСМ Лампекою Миколою Геонтійовичем та старшим викладачем кафедри ХКДСМ Гупіком Іваном Миколайовичем

	Прізвище, ім'я, по-батькові завідувача	Підпис	Дата та № протоколу засідання кафедри
Кафедра, за якою закріплена дисципліна – художньої кераміки, дерева, скульптури та металу	Нагірняк Леонід Іванович	<i>Нагірняк</i>	Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.
Випускова кафедра – художньої кераміки, дерева, скульптури та металу	Нагірняк Леонід Іванович	<i>Нагірняк</i>	

13. Зміни та доповнення до робочої програми навчальної дисципліни

№ з/п	Зміст внесених змін (доповнень)	Дата та номер протоколу засідання кафедри	Примітки